

СЕКЦІЯ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

УДК 339.9

Антонюк К.І.¹ Болгов І.Г.²

¹д-р. екон. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. ГФ-211 НУ «Запорізька політехніка»

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЗАЄМОВІДНОСИН УКРАЇНИ ТА ЧЕХІЇ

Розвиток взаємовідносин між Україною та Чехією набуває все більшої актуальності в контексті змін, що відбуваються в обох країнах та в Європі в цілому. Обидві країни прагнуть зміцнювати свої дипломатичні, економічні та культурні зв'язки, співпрацювати у сфері торгівлі, інвестицій, технологій та інновацій. Україна та Чехія мають взаємний інтерес у зміцненні економічної співпраці, особливо у сфері інфраструктури, транспорту та енергетики. Співпраця у сфері енергетики також може мати великий потенціал. Україна має значний потенціал у виробництві відновлювальної енергії, що може зацікавити чеських інвесторів. Також можлива співпраця в галузі нафтогазової інфраструктури та транспортування газу. Обидві країни також працюють над підвищенням обсягів торгівлі та залученням іноземних інвесторів. Україна та Чехія співпрацюють у боротьбі зі злочинністю та тероризмом, а також у зміцненні співпраці в сфері оборонної галузі. Обидві країни також співпрацюють у культурній сфері, зокрема в організації взаємних культурних заходів, обміні мистецькими проектами та підтримці мовної та освітньої співпраці. Розвиток співпраці в освіті та культурі також може бути важливим кроком у зміцненні відносин між двома країнами, наприклад, шляхом академічної мобільності чи співпраці у наукових проектах.

Трансформація суспільно-політичного життя та соціально-економічних відносин, розвиток державних реформ у Чехії відбувалися значно швидше, ніж в Україні, оскільки їх проведення підтримувала більшість чеського суспільства та політичних сил країни. Натомість реформування українського суспільства проходило непослідовно, оскільки політична еліта країни не була готова до радикальних суспільно-економічних перетворень, а ліві політичні партії гальмували їх проведення, що спричинило відставання України від Чехії у розвитку демократизації суспільства. Але це не заважало Україні співпрацювати з Чехією у багатьох сферах, для прикладу візьмемо сферу науки та технологій. У цьому контексті Чеська Республіка є перспективним

партнером, адже має потужну науково-технічну базу, а також бере участь у багатьох європейських програмах і грантах.

Обидві країни розуміють, що статус держави на міжнародній арені залежить і від її науково-технічного та інтелектуального потенціалу. Саме тому, упродовж останнього десятиліття країни нарощують темпи в освоєнні новітніх технологій, пошуку дієвих механізмів їх реалізації, задля створення конкурентноспроможної економіки та входження у глобальні високотехнологічні ринки. Інституційні рамки двосторонньої співпраці оформлені у міждержавних, міжурядових і міжвідомчих угодах. Серед них основні: «Договір про дружні відносини і співробітництво між Україною та Чеською Республікою» від 26 квітня 1995 р., «Угода між Кабінетом міністрів України та Урядом Чеської Республіки про економічне, промислове і науковотехнічне співробітництво» від 16 квітня 2004 р., «Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Чеської Республіки про науково-технічне співробітництво» від 19 грудня 2011 р., «Угода про наукове співробітництво між Академією наук Чеської Республіки та Національною академією наук України» від 31 жовтня 2000 р.

Україна і Чеська Республіка беруть участь у європейській програмі EUREKA, що має ринкову спрямованість, підтримує інноваційні проекти і дає можливість знайти потрібних партнерів у європейських країнах. Активно розвивається співробітництво в галузі космічних технологій. Так, державне підприємство «Дніпрокосмос», що спеціалізується в галузі розробки інформаційних технологій космічних систем спостереження Землі, разом з партнерами із Чехії, Данії, Білорусі й України бере участь у реалізації спільного проекту «Модель і автоматизована технологія класифікації земельних покривів» за конкурсом «INTAS-CNES-HKAU».

Таким чином, аналізуючи окремі галузі співробітництва України з Чехією можемо зазначити, що їх економічні відносини мають значний потенціал для подальшого розвитку і характеризуються позитивною щорічною динамікою. Особливо зараз, під час війни Україно-Чеські відносини поліпшуються. Науково-технічне співробітництво між Україною і Чеською Республікою склалося історично і відбувається на взаємовигідній основі задля залучення нових знань, підвищення конкурентноспроможності й продуктивності науки. Використання чеського досвіду науково-технічної інтеграції, позитивні тенденції розвитку двосторонніх відносин у даній сфері, спільна участь у європейських програмах і проектах сприятимуть не лише одержанню взаємної вигоди, а й повноцінному входженню України до Європейського дослідницького простору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ГДА МЗС України, ф. 2 (Двосторонні договори і угоди), оп. 6, спр. 659. Договір про дружні відносини і співробітництво між Україною та

Чеською Республікою (26 квітня 1995 р.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/203_018#Text (дата звернення: 27.03.23).

2. Принципи EUREKA та інших європейських програм як чинники інноваційного розвитку України: Наук. практ. семінар, Київ, трав. 2009 / Редкол.: Смертенко П. С. та інш. – Київ.: ФОП Т. А. Кінько, 2009. – 72 с.

3. Державне підприємство «Дніпрокосмос» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nkau.gov.ua/nsau/catalogNEW.nsf/ByNamesU/F9BEV36C92_A87183C22572910031E3B9?OpenDocument&Lang=U (дата звернення: 27.03.23).